

EY Attractiveness Survey Ελλάδα 2024

Μετά από δύο χρονιές αναιμικής αύξησης των επενδύσεων στην Ευρώπη, το 2023 σημειώθηκε κάμψη κατά 4%, με τη σωρευτική μείωση από το 2017 να φθάνει το 14%.

Ισχυρότερη επίδοση της χώρας στις ΑΞΕ για δεύτερη συνεχή χρονιά

Στο αρνητικό αυτό περιβάλλον, η Ελλάδα προσέλκυσε μεγαλύτερο αριθμό επενδύσεων, με το EY European Investment Monitor να καταγράφει 50 επενδυτικά έργα για το 2023, που αποτελεί την ισχυρότερη επίδοση της χώρας από την πρώτη χρονιά διεξαγωγής της έρευνας, το 2000, και την κατατάσσει στη 19η θέση μεταξύ των 45 χωρών της έρευνας.

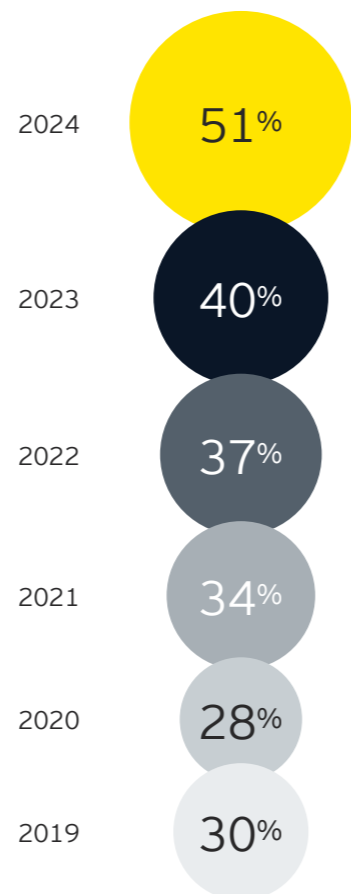
Αθροιστικά, οι επενδύσεις των τελευταίων δύο και τριών ετών αντιπροσωπεύουν, αντίστοιχα, το 25% και το 33% των επενδύσεων που έχει καταγράψει η έρευνα από την έναρξή της το 2000, ενώ οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν από το 2019, που ξεκίνησε η διεξαγωγή της έρευνας για την Ελλάδα, μέχρι σήμερα αντιπροσωπεύουν το 49% του συνόλου.

Αθροιστικά, οι επενδύσεις των τελευταίων δύο και τριών ετών αντιπροσωπεύουν, αντίστοιχα, το 25% και το 33% των επενδύσεων που έχει καταγράψει η έρευνα από την έναρξή της το 2000.

Συνεχίζεται, επίσης, η βελτίωση της ποιοτικής σύνθεσης των επενδύσεων, με σημαντικό ποσοστό να κατευθύνεται σε δραστηριότητες έντασης γνώσης και υψηλής προστιθέμενης αξίας, και τομείς κρίσιμους για την αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου της οικονομίας, όπως το λογισμικό και οι υπηρεσίες πληροφορικής (στην πρώτη θέση, αλλά με μειωμένο ποσοστό αναφορών 24%, από 40% πέρσι), οι επαγγελματικές υπηρεσίες και υπηρεσίες προς επιχειρήσεις (16%) και οι μεταφορές και τα logistics (16%).

Σε ιστορικό υψηλό η διάθεση για επενδύσεις

Ένας στους δύο ερωτώμενους (51%) δήλωσε ότι η επιχείρησή του σχεδιάζει να αναπτύξει ή να επεκτείνει τις δραστηριότητές της στην Ελλάδα, στη διάρκεια του επόμενου χρόνου. Πρόκειται για την υψηλότερη επίδοση της χώρας στον κρίσιμο αυτόν δείκτη, ο οποίος την πρώτη χρονιά διεξαγωγής της έρευνας για την Ελλάδα, το 2019, βρισκόταν στο 30%. Μεταξύ των πολύ μεγάλων επιχειρήσεων (έσοδα >€1,5 δισ.) το ποσοστό είναι ακόμη μεγαλύτερο (65%), ενώ μεταξύ των εγκατεστημένων στην Ελλάδα επιχειρήσεων φτάνει το 70%.

Σύνοψη

Η έκτη, κατά σειρά, έκδοση της σειράς ερευνών EY Attractiveness Survey Ελλάδα, που από το 2019 καταγράφει την ελκυστικότητα της χώρας ως επενδυτικού προορισμού, έρχεται ως επιβεβαίωση της προόδου που έχει συντελεστεί αυτά τα χρόνια. Χαρακτηριστικά, το ένα τρίτο των greenfield επενδύσεων που έχουν γίνει στη χώρα μας από το 2000 έως σήμερα, έχει πραγματοποιηθεί τα τελευταία τρία χρόνια, με την ποιοτική σύνθεσή τους να έχει βελτιωθεί σημαντικά.

Στη μάχη για την προσέλκυση επενδύσεων, η Ελλάδα καλείται να ανταγωνιστεί ισχυρές και καθιερωμένες δυνάμεις και περιφερειακές οικονομίες, με δικά τους συγκριτικά πλεονεκτήματα, ενώ θα πρέπει, την ίδια στιγμή, να προχωρήσει και σε βαθιές τομές.

Σήμερα, όλοι αναγνωρίζουμε την κρισιμότητα της προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων για τον μετασχηματισμό και τη βιώσιμη ανάπτυξη της οικονομίας μας. Αυτό, απαιτεί ουσιαστική κινητοποίηση όλων των δυνάμεων της Ελλάδας – του πολιτικού χώρου, του κρατικού μηχανισμού και του ιδιωτικού τομέα – για να καταστεί η χώρα κορυφαίος ευρωπαϊκός προορισμός επενδύσεων.

Γεώργιος Παπαδημητρίου
Διευθύνων Σύμβουλος
EY Ελλάδος

Τα επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων αυτών καλύπτουν, κυρίως, τις υπηρεσίες προς επιχειρήσεις (66%), τα γραφεία πωλήσεων και μάρκετινγκ (55%), και την έρευνα και ανάπτυξη (51%). Ως βασικός λόγος για τη δημιουργία νέων ή την επέκταση υφιστάμενων δραστηριοτήτων από τις επιχειρήσεις αυτές αναδεικνύεται η πρόσβαση σε δεξιότητες (41%).

Βασικότερος λόγος δημιουργίας νέων ή επέκτασης υφιστάμενων δραστηριοτήτων

Ως **βασικοί κίνδυνοι** για την ελκυστικότητα της χώρας τα επόμενα τρία χρόνια αναδεικνύονται τα υψηλά επιτόκια και οι περιοριστικές χρηματοοικονομικές συνθήκες (44%), το ύψος του δημόσιου χρέους και οι επιπτώσεις του στη φορολογία (34%), και ο υψηλός πληθωρισμός (32%).

Υψηλά επιτόκια και περιοριστικές χρηματοοικονομικές συνθήκες

Ύψος δημόσιου χρέους και οι επιπτώσεις του στη φορολογία

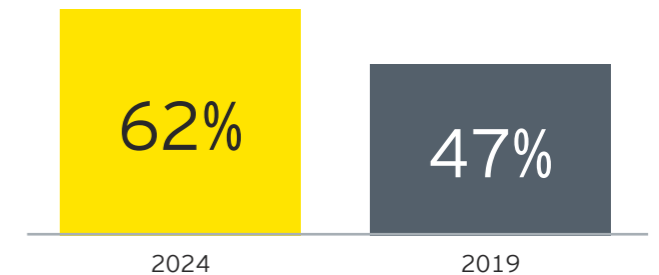

Υψηλός πληθωρισμός

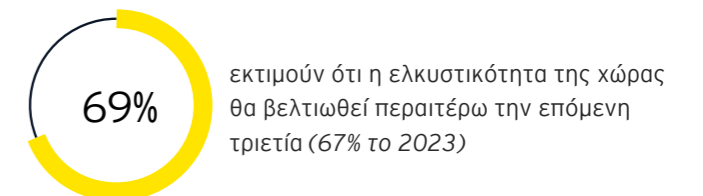

Εξακολουθεί να βελτιώνεται η άποψη των επενδυτών για την Ελλάδα και εντείνεται η αισιοδοξία για τις προοπτικές την επόμενη τριετία

Το 62% των ερωτώμενων, από 60% πέρσι και 47% το 2019, δήλωσαν ότι η άποψή τους για την Ελλάδα, ως ένα μέρος όπου η επιχείρησή τους θα μπορούσε να αναπτύξει ή να επεκτείνει τις δραστηριότητές της έχει βελτιωθεί τον τελευταίο χρόνο.

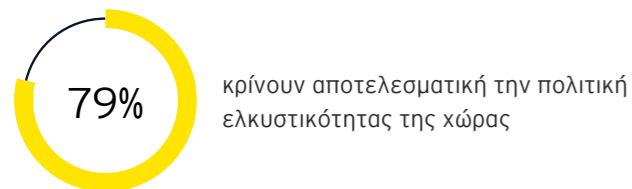

Ένα ακόμη μεγαλύτερο ποσοστό (69%, από 67% πέρσι) εκτιμά ότι η ελκυστικότητα της χώρας θα βελτιωθεί περαιτέρω την επόμενη τριετία. Η αισιοδοξία αυτή συνδέεται, κυρίως, με την ποιότητα των υποδομών (42%), τη στρατηγική γεωγραφική θέση της χώρας (35%) και την ύπαρξη μίας ισχυρής ατζέντας για τη βιώσιμη ανάπτυξη (34%). Αντίθετα, το 13% των ερωτώμενων που αναμένουν επιδείνωση της ελκυστικότητας το αποδίδουν στην αβεβαιότητα για το πολιτικό και ρυθμιστικό περιβάλλον (48%), την έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού με δεξιότητες (45%), και τη συρρίκνωση της αγοράς (39%).

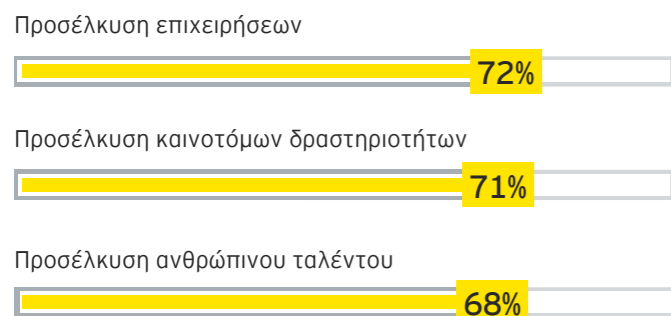

Αποτελεσματική η πολιτική ελκυστικότητας της χώρας με διαχρονική βελτίωση σε επιμέρους πτυχές

Είναι σημαντικό, ότι η βελτίωση της εικόνας της χώρας ως δυνητικού επενδυτικού προορισμού συνδέεται, κατά την άποψη των ερωτώμενων, με την άσκηση μίας αποτελεσματικής πολιτικής για την προσέλκυση διεθνών επενδυτών. Συνολικά, 79% των συμμετεχόντων χαρακτήρισαν την πολιτική ελκυστικότητας της χώρας ως αποτελεσματική, έναντι 76% το 2023.

Ός προς τις επιμέρους πτυχές της πολιτικής της χώρας για την ενίσχυση της ελκυστικότητάς της, οι καλύτερες επιδόσεις καταγράφονται στην προσέλκυση επιχειρήσεων (72%), την προσέλκυση καινοτόμων δραστηριοτήτων (71%) και την προσέλκυση ανθρώπινου ταλέντου (68%). Χαμηλότερα κατατάσσονται η προσέλκυση κεφαλαίου (63%) και η προσέλκυση κεντρικών γραφείων επιχειρήσεων (58%), και η δημιουργία κέντρων ανταγωνιστικότητας και κόμβων παγκόσμιας εμβέλειας (52%). Σημειώνεται ότι, τρεις από τους δείκτες αυτούς έχουν υποχωρήσει ελαφρώς σε σχέση με πέρσι, ωστόσο όλοι είναι σημαντικά βελτιωμένοι σε σύγκριση με την πρώτη χρονιά διεξαγωγής της έρευνας, το 2019, όταν κανείς δεν ξεπερνούσε το 50%.

Καλές οι επιδόσεις της χώρας σε κρίσιμους επιμέρους τομείς, με εξαίρεση τη φορολογία

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα αξιολόγησαν, επίσης, την Ελλάδα με βάση μία σειρά από κριτήρια που συνδέονται με τους κρίσιμους παράγοντες που επηρεάζουν σήμερα τις επενδυτικές αποφάσεις: τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ηλεκτρική ενέργεια, την τεχνολογία, το ανθρώπινο δυναμικό και τη φορολογία.

Για τις τέσσερις από τις πέντε αυτές θεματικές ενότητες, η γενική εικόνα που προκύπτει για τη χώρα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ικανοποιητική, με περισσότερους από τους μισούς ερωτώμενους να αξιολογούν ως «καλές» ή «πολύ καλές» τις επιδόσεις σε όλες τις επιμέρους πτυχές κάθε ενότητας, και τον μέσο όρο των θετικών απαντήσεων να διαμορφώνεται μεταξύ 61% και 63%. Εξαίρεση αποτελεί η ενότητα της φορολογίας, όπου ο μέσος όρος των θετικών απαντήσεων διαμορφώνεται στο 53%.

Ανάγκη για ταχύτερο βηματισμό

Σε ένα αντίξοο περιβάλλον για την Ευρώπη, η Ελλάδα κατόρθωσε να βελτιώσει τις επιδόσεις της, τόσο ως προς τον αριθμό των επενδύσεων που προσέλκυσε, όσο και ως προς την εικόνα της στην επενδυτική κοινότητα. Συγχρόνως, όμως, η έρευνα αναδεικνύει και σημεία υστέρησης έναντι των ανταγωνιστριών χωρών, πολλές από τις οποίες κινούνται με ακόμη ταχύτερους ρυθμούς, την ώρα που στη μάχη για την προσέλκυση επενδύσεων, η Ελλάδα ξεκινά από ένα χαμηλότερο σημείο εκκίνησης.

Για παράδειγμα, η πρόθεση για επενδύσεις στην Ελλάδα, παράτι διαμορφώθηκε φέτος στο υψηλότερο επίπεδο από το 2019, εξακολουθεί να υστερεί σε σχέση με τις περισσότερες από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες στις οποίες διεξήχθη η έρευνα. Αντίστοιχα, ενώ πέρσι το ποσοστό των ερωτώμενων που ανέμεναν βελτίωση της ελκυστικότητας της χώρας την επόμενη τριετία, ήταν το υψηλότερο μεταξύ των υπό σύγκριση χωρών, φέτος υστερεί σε σχέση με τη Γαλλία, την Πορτογαλία και το σύνολο της Ευρώπης.

Συνεπώς, για να καλύψει η Ελλάδα το επενδυτικό κενό των προηγούμενων δεκαετιών, και να διεκδικήσει επάξια το μερίδιο των επενδύσεων που της αναλογεί, θα πρέπει να επιταχύνει τον βηματισμό της και να προχωρήσει με πιο θαρραλέα βήματα τις παρεμβάσεις σε κρίσιμους τομείς που επηρεάζουν καθοριστικά τις επενδυτικές αποφάσεις.

Για τέταρτη χρονιά, ανθρώπινες δεξιότητες, φορολογία, υψηλή τεχνολογία και καινοτομία, βασικές προτεραιότητες για την Ελλάδα

Για να διατηρήσει η Ελλάδα την ανταγωνιστική της θέση στην παγκόσμια οικονομία, οι ερωτώμενοι εξακολουθούν να προκρίνουν τρεις βασικές προτεραιότητες: τη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε ανθρώπινο κεφάλαιο (28%), τη μείωση της φορολογίας (27%) και την υποστήριξη των κλάδων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας, όπως οι καθαρές τεχνολογίες, κ.ά. (24%). Οι τρεις αυτές παράμετροι βρίσκονται σταθερά στην κορυφή της κατάταξης των προτεραιοτήτων τα τελευταία τέσσερα χρόνια.

